

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00276/8/2021-03
Датум: 10. 02. 2022. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
БЕОГРАД

Примљено	Организација	Број	Прилог	Вредност
4.4-2022		01	692/1	1

На основу члана 21, став 1, тачка 1 Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 10. 02. 2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Факултет политичких наука**, са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, ПИБ: 101746499, Матични број: 07028121, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Политичка аналитика – партије, избори, демократија**, у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Политичких наука, за упис **25 (двадесет пет) студената** у седишту Установе.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Факултет политичких наука**, (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, је дана 16. 08. 2021. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Политичка аналитика – партије, избори, демократија**, у даљем тексту: (СП) под бројем 612-00-00276/2021-03.

У складу са чланом 21, став 2, тачка 1 Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 - аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно поље

Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 16. 09. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовано је рецензентску комисију дана 17. 09. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 29. 11. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма.

Комисија је, на седници одржаној дана 10. 02. 2022. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Решење о акредитацији студијског програма Мастер академских студија (МАС) – Политичка аналитика – партије, избори, демократија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма дана 19. 08. 2021. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

У прилогу за овај стандард, установа је доставила Прилог 1.1. који је и јавно доступан на сајту установе. Увидом у приложу документацију, РК констатује да су Мастер академске студије политикологије – Политичка аналитика – партије, избори, демократија двосеместрални студијски програм од 60 ЕСПБ поена. Циљ програма је да пружи свеобухватан увид у кључна питања из области политичке социологије, анализе политике и друштвених и политичких процеса. Програм омогућује студентима да стекну знања из поља политичке социологије, истражују политичке партије и изборне процесе и развију аналитичке и истраживачке вештине и теоријско разумевање основних појмова. Студенти по завршетку студија добијају назив мастер политиколог.

Овај студијски програм равномерно покрива нормативне и емпиријске приступе у проучавању кључних политичких и друштвених питања. Студенти ће разматрати проблеме политичке моћи, институција и идеологија, док ће посебну пажњу посветити односима међу актерима (политичким партијама, представницима власти, организацијама цивилног друштва и медијима) и њиховој међусобној комуникацији. Поред теоријских знања, програм студентима нуди и концептуалне и практичне алате за анализу политике и спровођење друштвених и политиколошких истраживања. Емпиријски део програма се фокусира на посткомунистичка друштва, а посебан акценат је стављен на анализу и разумевање политичког живота и друштва у Србији.

Право уписа на студије имају кандидати са завршеним основним академским студијама факултета друштвено-хуманистичких наука на којима су остварили најмање 240 ЕСПБ бодова, као и лица која су завршила основне студије у четворогодишњем трајању по прописима која су важила до ступања на снагу Закона о високом образовању. Кандидати који желе да пређу са других студијских програма у оквиру сродних области студија, морају испунити услове за упис на студијски програм, па се након уписа врши пренос еквивалентних ЕСПБ бодова. Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи, ако се призна стечена страна високошколска исправа у складу са Законом и општим актом Универзитета

Студенти похађају седам наставних предмета од по 6 ЕСПБ поена – четири обавезна (у првом семестру: Политичке партије и идеологије и Парламентаризам и модели демократије; и у другом семестру: Политички живот Србије и Цивилно друштво и грађански активизам) и три изборна – при чему студенти бирају између следећих предмета: Политичка анализа, Изборни систем- дизајн и последице, Изградња институција на Западном Балкану, Визуелна репрезентација политике, Изборно комуницирање, Политичка корупција и заробљена држава, и Политичка моћ. Највећи део понуђених изборних предмета је са других мастер смерова који се нуде на факултету. На крају програма студенти пишу завршни мастер рад који подразумева: Припрему завршног рада (6 ЕСПБ), Израду завршног рада (6 ЕСПБ) и Одбрану рада (3 ЕСПБ)) којим се потврђује способност студената/студенткиња за самостално истраживање, критички приступ, артикулација и излагање својих ставова из широке области истраживања политичке аналитике.

Поред предавања, студијски програм укључује и семинаре, студијски истраживачки рад, вежбе и консултације, а студенти ће припремати саопштења, учествовати у дискусијама, писати есеје и семинарске радове, као и завршни рад.

На предложеном студијском програму, изборни предмети су заступљени са 42,50 %. Листа изборних предмета је двоструко већа од броја предмета који се бирају.

У структури студијског програма, академско-општеобразовни предмети заступљени су са 6,00 кредита или 10%; теоријско-методолошки заузимају 12,00 кредита или 20%; научно-стручни 25,00 кредита или 41,67% и стручно-апликативни 17,00 кредита или 28,33%.

Релативно мали проценат заступљености академско-општеобразовних предмета може се толерисати због чињенице да постоји добра повезаност основних и мастер студија. То би, донекле, могао да буде хендикеп за студенте који долазе са других факултета.

Наставним програмом је обезбеђен услов од најмање 20 часова седмично, као и годишњи фонд од најмање 600 часова. У оквиру тога, СИР заузима 47,50% наставних активности, што је у складу са захтевима овог нивоа школовања.

Просечан број часова активне наставе недељно, правилно је постављен.

Завршни рад је предвиђен за овај ниво школовања. Реализација рада предвиђена је кроз СИР, по семестрима: 8+11.

Истраживања садржана у завршном раду правилно су одабрана за овај ниво школовања. Реализују се кроз студијско-истраживачки рад.

Завршни рад приказан је као заједнички предмет на студијском програму у позицији обавезних и изборних са укупно 12 ЕСПБ.

Рецензентска комисија је констатовала да студијски програм Мастер академске студије политикологије – Политичка аналитика – партије, избори, демократија садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима и да структура студијског програма одговара захтевима стандарда, у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина

извођења, као и услова преласка са других студијских програма. Тиме је испуњен Стандард 1.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

У прилогу за овај стандард, установа је доставила Прилог 1.1. који је и јавно доступан на сајту установе. Увидом у приложену документацију, рк констатује да је сврха мастер академских политиколошких студија Политичке аналитике – партије, избори, демократија да студенти надограде теоријска и практична знања из области политичке социологије, као и аналитичке способности које су савладали током претходног школовања. Посебан акценат се ставља на примењена истраживања и на коришћење и анализу резултата других истраживања, доступних база података и друге емпиријске грађе, али и на анализу правних и политичких докумената (закони и правилници, статuti и програми политичких партија и сл.) са којима ће свршени студени долазити у додир током своје каријере.

Студенти се оспособљавају за непосредни практичан („професионални“) и аналитичко-истраживачки рад у државним органима и административним службама, међународним организацијама, научно-истраживачким и педагошким институцијама, политичким странкама, невладиним организацијама, безбедносним структурама, маркетиншким агенцијама, медијима и у другим установама и институцијама где се планира да се њихова знања примењују.

Овај студиј треба да послужи и као припрема за наставак на највишем нивоу – докторским студијама из области политикологије с усмерењем на програме који произилазе из овог модула.

Рецензентска комисија констатује да је сврха студијског програма МАС – политичка аналитика јасно дефинисана, у складу са основним циљевима ове Установе и обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

У прилогу за овај стандард, установа је доставила Прилог 1.1. који је и јавно доступан на сајту установе.

Студијски програм Мастер академске студије – Политичка аналитика – партије, избори, демократија има јасно дефинисане циљеве који проистичу из основне сврхе студијског програма и тичу се стицања академског звања мастер политиколог. Циљ студијског програма, на когнитивном нивоу, остварује се кроз процес преношења неопходних знања и вештина, као и развијање способности студената за успешно и самостално обављање послова мастер политиколога. Компетенције будућих мастер политиколога и њихове академске вештине у директној су корелацији са остваривањем основних циљева студијског програма, али и са методолошким приступом у реализацији студијског програма који утиче и на развој креативних способности и овладавање практичним вештинама потребним за обављање професије мастер политиколога.

Појединачни циљеви реализације студијског програма Мастер академске студије – Политичка аналитика – партије, избори, демократија, у односу на опште циљеве образовања утврђене у нормативним оквирима НОКС-а, према степену студија, и у односу на преношење знања, вештина или развијање способности су: унапређење постојећих и стицање нових теоријских и практичних знања и вештина у областима политичке

социологије, компаративних политичких и партијских система, политичке аналитике, јавних политика и других сродних научних дисциплина; стицање аналитичких способности у разматрању сложених друштвених појава као што су политичке партије, избори, политичка моћ, друштвени конфликти, институције и цивилно друштво; стицање аналитичких способности за разматрање различитих актера и њихових међусобних односа, како у формалним (институционалним) односима, тако и у пољу неформалне политике; стицање знања за анализу и израду програмских и стратешких докумената; стицање знања о локалним, регионалним, међународним и глобалним димензијама политике и последица политичких стратегија, деловања и тактика; оспособљавање за специфична стручна знања која омогућавају да се политичка аналитика употребљава у анализирању политичких активности и процеса; оспособљавање за послове политичког аналитичара, израду основних истраживања, прикупљање и коришћење постојећих емпиријских база.

Циљеви сваког појединачног предмета на студијском програму МАС – Политичка аналитика дефинисани су и представљени у силабусима предмета на сајту установе.

Јасно и недвосмислено формулисани општи и појединачни циљеви реализације студијског програма, као и циљеви сваког појединачног предмета, усаглашени су са основним задацима и циљевима представљеним у релевантним одредбама Статута Факултета политичких наука Универзитета у Београду, али и са потребом интеграције научноистраживачког рада и образовног процеса у циљу побољшања и унапређивања квалитета образовања.

Циљеви студијских планова и програма усклађени су са потребама тржишта рада, модалитетима привредног развоја и, пре свега, дефинисаним националним оквиром квалификација у Републици Србији.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Установа је приложила Прилог 4.1. – Додатак дипломи, те РК увидом у наведени прилог констатује да успешним завршетком овог академског мастер програма студенти стичу потребне компетенције у циљу што успешнијег обављања професионалне делатности. У том смислу, очекиване опште компетенције су: способност анализе, синтезе и предвиђања решења и последица, као и стратешког и аналитичког размишљања; овладавање основним методима, поступцима и процесима истраживања карактеристичним за поље полит-социолошких истраживања; развој критичког и самокритичког мишљења и приступа; развој комуникационих способности које омогућавају спровођење и представљање истраживања заинтересованим странама; професионалну етичност и етичке принципе, са посебним акцентом на рад са угроженим (маргинализованим) групама, поверљивост и заштиту података.

Предметно специфичне компетенције које се очекују од студента након завршеног студијског програма су: познавање и разумевање теоријско-методолошких концепата и дисциплина везаних за политичку социологију, политичке институције и политичку аналитику; способност анализе и синтезе научних и стручних сазнања везаних за политичке институције и процесе, као и сродне научне дисциплине ради разумевања природе, структуре и начина задовољавања потреба, интереса друштва и државе; способност разумевања савремених политичких и друштвених проблема повезаних са различитим политиколошким дисциплинама; способност критичког разматрања политичког живота и свега онога што се из тог живота јавља као проблем; јавно презентовање и представљање информација: способност за планирање, реализацију и

презентацију резултата истраживања континуирано стручно усавршавање кроз усвајање и развијање социјалних вештина и личних својстава потребних за унапређење сопственог рада, стицања нових знања и промоцију струке.

По завршетку студија се очекује да ће студенти стећи прецизан увид у савремене теоријске, методолошке и практичне приступе у неколико политиколошких дисциплина. Током студија продубиће знања и вештине у области истраживања политичких институција, конфликта, цивилног друштва, али и шире везано за различите проблеме који су значајни за истраживања, а припадају политичкој социологији. Биће оспособљени за критичко разматрање истраживања, као и за оцену етичких вредности које су битне у формирању истраживачких парадигми. Такође, моћи ће да самостално планирају и реализују различите истраживачке пројекте. Биће оспособљени и да самостално и тимски примењују методе у анализирању друштвених процеса и државних послова.

Рецензентска комисија је установила да су прецизно дефинисане како опште тако и специфичне компетенције и да су у складу са структуром и садржајем студијског програма Мастер академске студије – Политичка аналитика – партије, избори, демократија, као и да су прецизно описане и усклађене са исходима датим у курикулуму.

Комисија је такође констатовала да су услови и поступци неопходни за завршавање студија и за добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно дефинисани (Прилог 4.1), да су доступни на увид јавности усклађени са циљевима, садржајем и обимом студијског програма.

Комисија сматра да Стандарда 4 испуњењава услове за акредитацију.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма је јасно представљен и обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ.

Структура курикулума садржи потребне податке: називе и опис предмета, годину и семестар, број ЕСПБ, имена наставника, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

У структури студијског програма заступљене су све групе предмета: академско-општеобразовни предмети заступљени су са 6,00 кредита или 10%; теоријско-методолошки заузимају 12,00 кредита или 20%; научно-стручни 25,00 кредита или 41,67% и стручно-апликативни 17,00 кредита или 28,33%.

Процент заступљености академско-општеобразовних предмета је испод захтева датих у Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма али се, донекле, може толерисати због чињенице да постоји добра повезаност основних и мастер студија. Међутим, то може представљати проблем за студенте који долазе са других факултета.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 8 (осам).

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Након увида и детаљне анализе достављеног материјала, Комисија је утврдила да студијски програм мастер академских студија Политичка аналитика – партије, избори, демократија је двосеместрални студијски програм од 60 ЕСПБ који нуди студентима најновија научна сазнања из области политичке аналитике као и да је усклађен са

савременим тенденцијама европског образовног простора у развоју политичких наука. Квалитет студијског програма обезбеђује се савременошћу студијског програма, што се може потврдити увидом у силабусе (на основу садржаја, циљева и исхода учења предмета који чине студијски програм).

Анализом структуре студијског програма – листе предмета, распореда по семестрима, као и осталих елемената студијског програма предвиђених стандардима, утврђено је да је студијски програм целовит и свеобухватан, да је усаглашен са основним и докторским студијама из области политичких наука ове установе, те да истовремено представља добру основу за наставак стручног оспособљавања и научног усавршавања на овој, али и другим установама у земљи и иностранству.

Студијски програм је усклађен са сличним акредитованим програмима на установама европског образовног простора, чиме се обезбеђују једнаке професионалне компетенције мастер политиколога. Студијски програм Политичка аналитика – партије, избори, демократија испуњава европске стандарде по формално упоредивим елементима, као што су: услови уписа, трајање студија, начин студирања, обавезни завршни рад, стицање дипломе, што доприноси покретљивости студената и наставника. Поређењем курикулума по референтним тачкама: исходима учења и компетенцијама, броју ЕСПБ, приступу учењу, обиму и врсти литературе, може се закључити да постоји значајна усаглашеност студијског програма Политичка аналитика – партије, избори, демократија са иностраним мастер академским студијским програмима из области политикологије, који нуде широку слободу студентима да сами бирају које ће предмете слушати, односно у којим подручјима ће се усавршавати. Досадашња искуства показала су да студенти на мастер и докторским студијама показују да се лако уклапају у европске академске програме и да уколико се одлуче на даље студије у иностранству настављају без тешкоћа школовање, наводи се у опису Стандарда.

Установа је приложила податке о три акредитована европска образовна програма из области политичке аналитике:

1. The University Carlos III of Madrid, програм: Master in political and economic analysis;
2. University College London - School of Slavonic and East European Studies, програм: Political Analysis (Russia and Eastern Europe MA);
3. University of Ljubljana Faculty of Social Sciences, програм: Master of Political Science – Policy Analysis and Public Administration).

Установа је доставила прилоге који потврђују компатибилност студијског програма мастер академских студија Политичка аналитика – партије, избори, демократија са наведеним студијским програмима. Прилози 6.1, 6.2, 6.3 и 6.4 садрже одговарајућа PDF документа која су доступна и на сајтовима наведених установа.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 7: Упис студената

Установа је доставила потребну документацију уз овај стандард.

Увидом у достављени прилог 7.1 Рецензентска комисија констатује да достављени Конкурс за упис садржи податке о условима, начину уписа, рангирања кандидата, начину, поступку и роковима подношења жалби али и висини школарине, те се може констатовати да су у конкурсу садржани сви релевантни подаци. Увидом у остале прилоге Комисија утврђује да су испуњени сви услови из Стандарда 7, те да је планирани број студената на студијском програму за који се тражи акредитација у складу са расположивим могућностима установе, односно уставнова располаже укупним простором од 8.710,16 м²

опремљених учионица и осталих просторија неопходних за реализацију процеса високог образовања а да је укупан број студената на студијском програму 25, што представља простор од 348,4 м² простора по студенту, те да се при упису проверавају способности које одговарају карактеру студијског програма. Такође установа испуњава овај услов и у погледу односа укупног броја студената на свим студијским програмима и укупног расположивог и опремљеног простора. Услови уписа, начин рангирања кандидата и поступак полагања пријемног испита уређени су одговарајућим актима Установе и истакнути на сајту у посебном одељку. Увидом у табеле 7.1. и 7.2. комисија констатује да установа континуирано прати и води евиденцију о броју студената на студијском програму чија се акредитација захтева те да је очигледно да интересовање студената за уписом овог студијског програма не опада. Потребно је једино дефинисати правно порекло исечка из Прилога 7.3.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Установа је доставила потребну документацију уз овај стандард.

Рецензентска комисија констатује да студенти полагањем испита стичу предвиђени број ЕСПБ бодова који су наведени у силабусу предмета, ЕСПБ бодови се утврђују јединственом методологијом, број сати утрошених за предавања, вежбе и припрему испита подељеним са 25 за један ЕСПБ бод, односно према оптерећењу студената који одређују наставници приликом припреме курикулума за акредитацију. Прегледом Књиге предмета и Табеле 8.1. комисија је утврдила да је сваки предмет испуњен услов предвиђен Законом о високом образовању у погледу минималног, односно, максималног броја поена који студент може остварити на предиспитним обавезама. Силабусом предмета јасно су дефинисани начини стицања поена за сваки предмет, на основу сваке појединачне активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита. За сваки предмет је испуњен законски оквир у погледу минималног односно максималног броја поена на предиспитним обавезама. У сваком силабусу појединачно је наведено на који начин студенти стичу поене на основу наставе, предиспитних обавеза и испита. У погледу континуираности праћења успешности студената у савлађивању одређеног предмета током наставе и изражавање успешности поенима силабусом предмета предвиђено је стицање бодова у оквирима Закона о високом образовању односно на сваком предмету минималан број бодова који се може стећи у наставним активностима је максимално 70 односно предвиђен број бодова на испиту одређен је у минималном износу од 30. Установа редовно прати постигнут успех и континуитет у раду студената на већ постојећим и акредитованим студијским програмима, те не постоји препрека да се ти захтеви остваре и на студијском програму чија се акредитација тражи, што се јасно види у достављеним табелама.

Увидом у текст Извештаја о самовредновању Стандард 8: Квалитет студената - Рецензентска комисија установила је да су самовредновањем обухваћене и анализирани све најбитније тачке овог стандарда као што су доступност информација потенцијалним студентима о начину уписа и самом студирању на Установи, одабир студената односно да Установа вреднује постигнућа сваког студента појединачно у претходном средњошколском образовању и резултате на пријемном испиту, једнакост и равноправност студената односно да на Установи постоји забрана дискриминације, позитивне дискриминације и сексуалног узнемиравања (односи се и на наставно и ненаставно особље), обавеза праћења наставе давањем информација на почетку године о обавезама током студирања и упознаје студенте са календаром и наставним планом

предвиђеним за narednu godinu и информације о обавезном праћењу наставе. Тачке које су још анализирани и обрађене су начини полагања испита и оцењивање на испитима, анализа и унапређење система оцењивања, професионално понашање наставника и оцењивање студената, провера оцена студената и пролазност на испитима који су усклађени са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. Такође у извештају је садржана и процедура самовредновања која представља скуп међусобно повезаних радњи свих релевантних фактора на Установи (орган пословођења, стручни органи, службе, студенти...), инфраструктуре намењене студентима – односи се на употребу библиотеке, читаонице, студентског клуба и осталих просторија намењеним студентима. **Јаке тачке** мера за обезбеђивање квалитета су јасно дефинисане процедуре и критеријуми пријема и уписа студената, прецизно дефиниса и јавно објављене информације о садржају студијских програма и условима студија, транспарентне и добро уређене процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија, обезбеђена једнакост и равноправност студената при пријему и у току студија уз забрану дискриминације и сексуалног злостављања, објективно оцењивање студената на испитима према унапред објављеним критеријумима, континуирано праћење пролазности студената по годинама и деловање у складу са анализама, примена критеријума оцењивања уз паралелну примену и корективних мера, и на крају, учествовање студената у процесу доношења одлука али и велика заинтересованост студената за учешће у процесу самоорганизовања и активизма кроз учешће у раду у великом броју студентских организација. **Слабе тачке** Извештаја о самовредновању у смислу стандарда 8 уочене су као предлози за унапређењем квалитета који се односе на континуираном раду на унапређењу информационог система имајући у виду да се комуникација, обавештавање студената, пријава испита итд... обавља све више путем интернет странице установе, посебно у време студирања у новонасталим епидемиолошким условима, где се чак и део наставе у пракси одвија путем виртуелних средстава комуникације, прилагођавање просторија библиотеке и књижаре згради факултета, опремљање додатног простора ради унапређења квалитета и квантитета просторија за извођење наставе и испита и прилагођавање тог и осталих просторија што лакшем коришћењу од стране особа са посебним потребама. На крају, систем студирања, поготово у пољу друштвено-хуманистичких наука, требало би уподобити са савременим захтевима смањења и корекције обимности градива и одступање од система *ex cathedra* начина извођења наставе у корист интерактивног и практичног приступа наставном процесу, чак и у смислу увођења система дуалног начина студија, те би то била једина препорука усмерена ка подизању квалитета наставног процеса.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

Број наставника је довољан да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму/установи, тако да наставник, у складу са прописаним нормативима, остварује просечно 180 часова активне наставе годишње, односно до 6 часова недељно, при чему максимално оптерећење ниједног наставника не прелази максимално дозвољено оптерећење од 12 часова недељно.

Од укупно 11 наставника који су ангажована на студијском програму, 10 наставника је у установи ангажовано са 100% радног времена, један (1) наставник ангажован је са мање од 100% радног времена. Подаци у Табелама 9.2 и 9.3. и у Извештају о параметрима студијског програма се подударају, али табеле нису правилно попуњене јер у последњој колони нису унети подаци о укупном броју часова активне наставе.

На студијском програму мастер академских студија Политичка аналитика – партије, избори, демократија 100 % наставе држе наставници са пуним радним временом, чиме су испуњени нормативи прописани стандардом да наставници са пуним радним временом држе најмање 70% наставе. На нивоу установе 90,18% наставе држе наставници са пуним радним временом, наставници са непуним радним временом 2,51%, док наставници у допунском раду на нивоу установе реализују 7,31% часова активне наставе.

Просечно оптерећење наставника на студијском програму је 1,61 часова недељно, док је на нивоу установе просечно оптерећење 4,75 (НАТ, 4.8.2021) и у складу је са стандардом према коме је максимално просечно оптерећење на нивоу установе 6 часова активне наставе недељно, уз толеранцију од 20%. Наведени податак о оптерећењу на нивоу установе у складу је са прилогом који је достављен у оквиру документације за студијски програм – Табела 9, где је такође наведено да је просечно оптерећење наставника на нивоу установе 4,75.

Ниједан наставник нема оптерећење на нивоу установе веће од 12 часова недељно.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу, врсти и нивоу задужења на студијском програму. Сваки наставник има најмање пет, односно свих десет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму. Сви подаци о квалификацијама наставног особља и њиховим референцама доступни су јавности на сајту Факултета.

Број сарадника довољан је да одговори потребама студијског програма. Наиме, на студијском програму ангажован је један (1) сарданик у радном односу са пуним радним временом, а према Извештају о параметрима студијског програма (НАТ, 4.8.2021.) на овом студијском програму потребан број сарадника је 0,50. Број сарадника на студијском програму покрива укупан број часова активне наставе тако да сарадници, у складу са прописаним нормативима, на свим студијским програмима остварују просечно 300 часова вежби годишње, односно максимално 10 часова вежби недељно, при чему ниједан сарадник не прелази гарницу од 16 часова активне наставе недељно.

Просечно оптерећење сарадника на студијском програму је 0,50, а на нивоу установе је 6,81. Процент часова активне наставе коју држе сарадници ангажовани у установи са 100% радног времена на нивоу установе је 88,27%, сарадници са непуним радним времном 3,04, док сарадници у допунском раду на нивоу установе реализују 8,69% часова активне наставе.

Високошколска установа доставила је Табеле 9.0 – 9.8. и Прилоге 9.1 – 9.8. Након увида у достављену документацију Комисија констатује да документација за наставнике са пуним и непуним радним временом није комплетна. За наставнике у радном односу су достављени изводи из ЕБП ПУРС (Прилог 9.1). За наставнике су приложене дипломе о стеченом академском називу доктора наука, дипломе са основних и магистарских/мастер студија, као и уверења о нострификацији за наставнике који су неки од нивоа студија завршили у иностранству, али ова документација није комплетна. У персоналној документацији Деспота Ковачевића и Душана Вучићевића недостају дипломе за мастер и докторске студије, приложена су уверења. Код Зорана Стојиљковића недостаје диплома (нема ни уверења) основних студија, а уместо дипломе приложено је уверење о стеченом академском називу магистра наука.

Достављене су одлуке о избору у звање, уговори о раду, МА обрасци о пријави обавезног социјалног осигурања (Прилог 9.2).

Међу наставницима нема оних којима је истекао изборни период, један наставник има више од 70 година живота, али је он у звању професора емеритуса.

Документација за сарадника је комплетна. За сарадника је достављен изводи из ЕБП ПУРС, одлука о избориму, уговор о раду и МА образац, као и одговарајуће дипломе.

Закључак. На основу чињеница које је Комисија установила анализом доступне документације, сматрамо да Факултет политичких наука Универзитета у Београду располаже компетентним наставним кадром, чије квалификације одговарају образовно-научном пољу и врсти задужења на студијском програму мастер академских студија - Политичка аналитика – партије, избори, демократија, као и да је њихово оптерећење на студијском програму и на нивоу Установе у складу са прописаним нормативима, те је у том смислу испуњен Стандард 9.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

10.1. Квалитет информатичких ресурса, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Факултет политичких наука (у даљем тексту: ФПН) је донео Правилник о наставној литератури који регулише квалитет уџбеника, литературе и информатичких ресурса, као и област издаваштва и издавачке делатности ФПН. У складу са Правилником, Комисија за издавачку делатност ФПН систематично прати и процењује квалитет уџбеника са аспекта садржаја, структуре, стила и обима.

ФПН је самостално и у суиздаваштву, објавио велики број књига и зборника радова, углавном наставника и сарадника, а објављена су и 22 броја часописа Годишњак ФПН, 19 бројева часописа Политички живот, 27 бројева регионалног часописа Политичке перспективе, 47 бројева часописа ЦМ Комуникација и медији, 18 бројева часописа Journal of Regional Security, 24 броја часописа Генеро.

Према упитницима за процену квалитета рада ФПН у МАС Квалитет рада библиотеке оцењен је са 3,57, квалитет рада Информатичког центра са 3,39 и Квалитет уџбеника и наставног материјала са 0.

ФПН обезбеђује свим студентима уџбенике и другу литературу. Сва обавезна литература доступна је у Библиотеци ФПН.

Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима који су унапред познати и објављени. Сви уџбеници налазе се на располагању студентима у Библиотеци.

ФПН има и Библиотечки одбор са основном сврхом да брине о врсти и квалитету набавке литературе за потребе наставно-научног процеса. Одбор одлучује о куповини нових књига и часописа и претплати на електронске базе књига и часописа.

Библиотека ФПН располаже са преко 67.000 библиотечких јединица. Део библиотечког фонда чини 800 наслова научних часописа на домаћем и страним језицима.

ФПН је основао институционални Репозиторијум научних резултата коме се може приступити преко факултетског сајта и који омогућава преглед научних публикација, као и увид у остале резултате настале у оквиру пројеката који се изводе на ФПН (монографије, чланци у часописима, поглавља у тематским зборницима, примарни подаци, аудио и видео материјали итд.).

На Интернет страници ФПН постоје линкови који воде до база података електронских часописа Political Science Complete (450 наслова часописа, 350 електронских књига, 50000 научних чланака са конференција), до 34 електронске књиге издавача Оксфорд и 12 часописа издавача Т&Ф.

Осим тога, преко академске мреже, ФПН има приступ KoBSON сервисима, па самим тим и десетинама хиљада часописа (више од 35000 наслова) и електронских књига (око 160000 наслова) од преко двадесет реномираних издавача.

У састав фонда библиотеке улазе и књиге које су на страним језицима као део фондова центара на ФПН: Центра за америчке студије, Центра за британске студије, Центра за руске студије, Центра за екологију, Центра за европске и међународно-правне студије, Центра за студије мира и Центра за студије рода.

Библиотека има читаоницу заједно са фондом књига са 25 места, од којих је 10 места опремљено рачунарима. У састав библиотеке улази и централна читаоница са 200 места. Сви факултетски информатички ресурси имају приступ интернету.

Комисија систематично прати и оцењује рад Библиотеке. Комисија једном годишње: утврђује стање наставне литературе на наставним предметима студијских програма ФПН, утврђује усклађеност рада Службе библиотеке и документације ФПН са стандардима које је утврдила Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, утврђује да ли ФПН студентима обезбеђује неопходне информатичке ресурсе.

Библиотека ФПН обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива.

На сајту Факултета доступни су електронски каталози, како локалних тако и осталих библиотека које улазе у библиотечко-информациони систем Србије. Линкови електронских каталога светских библиотека такође су доступни и могуће је њихово претраживање.

Библиотека је члан дистрибуиране базе података COBISS.SR. - електронска локална и узајамна библиографска база (преко 100 најзначајнијих библиотека Србије), али и базе знања, базе пуних текстова, научних информација садржаних у он-лајн дигиталним репозиторијумима докторских и магистарских радова доступних преко адресе асоцијације умрежених репозиторијума дигитализованих теза и дисертација Networked Digital Library of Theses and Dissertations; затим, електронске научне часописе и књиге, индексне базе, отворене архиве, научне сервисе и друге за науку релевантне архиве сабране, пре свега, у јединствени конзорцијум библиотека Србије - КОБСОН.

У Служби библиотеке и документације запослени су: 1 библиотекар и 2 књижничара. Комисија континуирано прати број, компетентност и мотивисаност особља Библиотеке.

Библиотека организује курсеве обуке студената којима се они упознају са начином рада Библиотеке и Рачунарског центра.

Просторије Библиотеке смештене су у одговарајућем делу зграде у којем корисници имају адекватне услове за рад. Приступ фонду Библиотеке обезбеђен је најмање 12 сати дневно. Библиотека ради у две смене, дакле од 8h до 20h, суботом од 8h до 16h.

ФПН је израдио SWOT анализу и предлог мера и активности за унапређење квалитета овог стандарда.

Стандард 10.2 – Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања ФПН, њихове надлежности и делокруг рада утврђени су и дефинисани Законом о високом образовању и Статутом Факултета политичких наука. Статутом су утврђене надлежности Декана, Савета, Наставно-научног већа, Одељења и Катедри Факултета. Надзор над радом управе врши Савет ФПН.

Организационе јединице ФПН су: наставно-научна јединица и стручна служба. Наставно-научну организациону јединицу чине наставници и сарадници факултета. У оквиру наставно-научне организационе јединице формирају се одељења, катедре, кабинет за стране језике и научно-истраживачки центри ФПН.

У оквиру наставно-научне организационе јединице, на предлог једног или више одељења ФПН. Наставно-научно веће доноси одлуку о формирању катедри ФПН.

У оквиру наставно-научне организационе јединице организују се научноистраживачки центри ФПН. На оснивање, организацију и рад научноистраживачких центара факултета примењује се Правилник о научноистраживачким центрима УБ-ФПН.

На ФПН делују следећа одељења: Политиколошко одељење, Одељење за међународне студије, Одељење за новинарство и комуникологију и Одељење за социјалну политику и социјални рад.

Стручна служба обавља административне, правне, кадровске, материјално-финансијске, библиотечке, техничке, помоћне и друге опште послове за потребе деловања ФПН.

Стручни органи ФПН су: Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће за студије 2. и 3. степена, Веће одељења, Катедра.

Главни орган управљања ФПН је Савет који чине: петнаест представника ФПН и то: тринаест (13) представника које бира Наставно-научно веће ФПН и два (2) представника које бирају остали запослени, четири (4) представника Студентског парламента Факултета и осам (8) представника оснивача.

Декан је руководиоца ФПН и орган пословођења у сарадњи са деканским колегијумом.

ФПН прати и оцењује квалитет управљања институцијом кроз рад Савета ФПН-а као највишег органа. Управа ФПН (декан и продекани) имају обавезу да једном годишње Савету поднесе извештај о раду, а Савет на својим седницама предлаже и предузима мере за унапређење управљања.

Преглед укрштених резултата из упитника за процену квалитета рада ФПН са оценама дат је у Извештају о самовредновању ФПН, стр. 41-44.

Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља врши Шеф службе општих послова ФПН. Осим шефа службе општих послова, у процену квалитета рада ненаставног особља укључени су и студенти, наставници и сарадници, али и само ненаставно особље (упитници за процену квалитета рада ФПН).

Услови за напредовање ненаставног особља дефинисани су Правилником о организацији и систематизацији послова на УБ-ФПН.

По препоруци из претходног извештаја о квалитету рада ФПН, ненаставном особљу је пружена могућност да процени свој и рад својих колега, али је њихов рад оцењен и од стране наставног особља и студената. Преглед са оценама дат је у Извештају о самовредновању ФПН, стр. 44-45.

Број и квалитет ненаставног особља усклађен је са стандардима за акредитацију. У Стручној служби има 47 запослених.

ФПН обезбеђује, али не захтева перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља. То питање није регулисано документима ФПН и остављено је запосленима да по њиховом нахођењу одлуче да ли ће се усавршавати или не, чак иако им је усавршавање неопходно.

ФПН је урадио SWOT анализу и предлог мера и активности за унапређење квалитета овог стандарда.

Стандард 10.3 – Квалитет простора и опреме

ФПН располаже простором од 8.710,16 м² (за извођење наставе и за наставно и друго особље у установи). За извођење наставе на располагању је површина од 3.929.81м², од чега су на располагању 20 слушаоница, 17 учионица, један амфитеатар, библиотека, читаоница, рачунарска учионица.

Све просторије су климатизоване и опремљене рачунарима (укупно 192 стона рачунара и 112 лаптопа, 63 штампача и 18 мултифункционалних уређаја за штампање и

скенирање), видео пројекторима, електронским таблама и Интернетом. Поред ЕДУРОАМ сервиса, на Факултету постоји и РЦУБ мрежа за приступ интернету, а интегрисан је и нови Сименсов телекомуникациони систем на мрежну инфраструктуру.

Студентима су на располагању и реконструисане библиотека и читаоница (од 797 км² са 250 места), кабинети за стране језике, рачунарска учионица (21 рачунар), простор за одмор и дружење, те просторије за рад студентских организација.

Актуелном реконструкцијом, ФПН настоји да додатно увећа функционални капацитет и ниво модернизације који студентима омогућава квалитетну наставу по Болоњском процесу.

С обзиром на укупан број студената (3500), ФПН располаже са довољним простором за извођење наставе и вежби, будући да ради у две смене.

ФПН располаже довољним простором за акредитовани студијски програм МАС - Политичка Аналитика, и то:

Број студената који студира по овом студијском програму:	24
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм:	25

Резултати упитника за процену квалитета рада ФПН оценили су стање зграде и канцеларија са 3,32 и хигијену у згради са 3,46 од стране студената који студирају на МАС.

ФПН не располаже простором који је приступачан особљу са отежаним кретањем.

ФПН поседује адекватну техничку опрему – рачунаре, пројекторе, камере, итд. која омогућаје адекватно извођење наставе. Сва опрема је исправна и стално се проверава.

ФПН континуирано прати и усклађује капацитет и опрему са бројем студената. У 2022. години планира се проширење капацитета ФПН за још око 1680 м² простора који се дограђује и где ће добити: седам слушаоница и ТВ студио – капацитета 495 места, три канцеларије или слушаонице - капацитета 60 места, три административне канцеларије.

ФПН обезбеђује запосленима неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику. (За детаље види Стандард 9.)

ФПН поседује рачунарску учионицу где студенти могу да користе рачунаре и Интернет.

ФПН је урадио предлог мера и активности за унапређење квалитета овог стандарда.

Рецензентска комисија констатује да Факултет политичких наука испуњава услове за акредитацију студијског програма МАС - Политичка Аналитика.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Факултет политичких наука је 29. јануара 2008. године усвојио Стратегију обезбеђења квалитета. Факултет је ревидирао усвојену Стратегију обезбеђења квалитета 2013. године, а у јуну 2021. године је усвојена нова Стратегија обезбеђења квалитета.

Стратегија је утврдила мере за обезбеђење квалитета и то: утврђивање области обезбеђења квалитета; самовредновање; спољашња провера квалитета; акредитација студијских програма; јединство образовног, стручног и научноистраживачког рада; међународна сарадња; успостављање сталне сарадње са послодавцима и дипломираним студентима; успостављање сталне комисије за праћење и контролу квалитета; обавезу

јавног публиковања резултата вредновања. На основу усвојене Стратегије, декан Факултета донео је Изјаву о обезбеђењу квалитета рада Факултета.

Субјекти обезбеђења квалитета су Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета и Комисија за унапређење и праћење квалитета наставе који се изводе на Факултету, као и сви остали факултетски органи, наставници, запослени у Стручној служби као и студенти. Факултет је усвојио Правилник о обезбеђењу квалитета рада ФПН у складу са којим је вршено самовредновање 2008. и 2011. године. Стратегијом и Правилником су утврђене области обезбеђења квалитета: студијски програми, настава, квалитет наставног особља, истраживање, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања, јавност рада итд.

Евалуација педагошког рада наставника се спроводи по завршетку сваког семестра на основу упитника који је прописао УБ. Али, поред тога већина наставног особља у оквиру својих предмета са сарадницима врши континуирано оцењивање квалитета наставног процеса, о чему редовно извештава надлежне продекане. На основу повратних информација студената управо су и предложене измене курикулума, система оцењивања, уџбеника и наставне литературе.

Осим наставника, активну улогу у процесу самовредновања установе и студијских програма имају и студенти, који самостално организују евалуације, о чему такође извештавају надлежне продекане.

Последњи извештај о самовредновању обухвата период од 2017 – 2020. У поступку самовредновања анкетирано је наставно и ненаставно особље, активни студенти свих нивоа студија, дипломирани студенти, као и послодавци.

Коментари:

Установа је, уз Захтев за акредитацију студијског програма МАС- Политичка аналитика, приложила потребну документацију, а која је у претежном делу доступна и на увид јавности на званичној интернет страници установе у рубрици Правни акти, планови и извештаји.

Из Табеле 11.1 Листа чланова комисије за обезбеђење и унапређење квалитета закључује се да је ова Комисија сачињена од 7 чланова, од чега су 5 из редова наставног особља, 1 студент и 1 представник стручне службе установе). У погледу организационих јединица, заступљено је руководство установе (Продекан за квалитет, самоевалуацију и НИ делатност, председник), одељење за новинарство и комуникологију, одељење за међународне студије, политиколошко одељење, одељење за социјалну политику и социјални рад, студентски парламент и стручне службе. Овакав састав у складу је са приложеним чл. 70 Извода из Статута Установе, донесеног 04.10.2018. године. Уз то, приложена је и Листа чланова Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на УБ-ФПН. Комисија за праћење броји 9 чланова, које чине представници свих одељења и Кабинета за стране језике, 2 студента и 1 представник стручне службе Установе. Састав Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе у складу је са чл. 80 Статута.

Установа је приложила и извод из Статута, чији се чланови од 76-81 односе на квалитет.

Установа је приложила и Прилог 11.1. Извештај о самовредновању УБ-ФПН (2017-2020), усвојен на електронској седници ННВ одржаној од 09.07. до 12. 07. 2021. године, Извештај о самовредновању УБ-ФПН (2017-2020), усвојен на електронској седници ННВ одржаној од 23.12. до 27. 12. 2021. године, Прилог 11.2. Стратегију обезбеђења квалитета УБ – ФПН, од 22.06.2021, Прилог 11.3. Правилник о наставној литератури УБ – ФПН, од 19. марта 2008, Правилник о наставној литератури УБ – ФПН, усвојен на електронској

седници ННВ одржаној од 23.12. до 27. 12. 2021. године Прилог 11.4. Извод из Статута о квалитету наставе.

Анализом Извештаја о самовредновању установе, рецензентска комисија констатује да су успостављени нови механизми за процену квалитета рада ФПН-а које је Комисија произвела на основу Правилника. У процени квалитета рада факултета учествовало је 60% запослених у наставној јединици. Успостављени механизми за процену квалитета рада факултета могли би у својој процени да повежу образовну, научноистраживачку и стручну делатност факултета.

Веома је мали одзив и заинтересованост за учешће у процени квалитета рада факултета у ненаставној јединици. У анкети учествовало 38% запослених.

Успостављени су стандарди и развијени поступци за обезбеђење квалитета. Успостављени су органи који прате резултате процене квалитета. Угледајући се на друге факултете из земље, региона и шире, Комисија за евалуацију може предложити Наставно-научном већу факултета нове ефикасније и једноставније поступке за процену квалитета. Комисија за евалуацију може предложити спољњу евалуацију рада факултета и свих студијских програма.

Формирана је Комисија за процену квалитета рада ФПН. Комисија је састављена од представника Управе, свих одељења ФПН, студената и ненаставног особља, те се може рећи да су сви органи факултета равномерно заступљени.

Комисија се састаје само у време обраде података евалуације педагошког рада наставника и углавном се бави резултатима евалуације педагошког рада наставника.

Високошколска установа прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања. 5.6 Квалитет наставе се на Факултету политичких наука систематски прати и оцењује на појединачним предметима, али се предузимају и корективне мере за његово унапређење. Факултет је овластио Комисију да својим извештајима системски прати и оцењује квалитет наставе на појединачним предметима, као и да предлаже корективне мере за његово унапређење. Комисија корективне мере предлаже Наставно-научном већу. Веће усваја мере, а извршава их Декан Факултета. Он је дужан да упозори наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби, на потребу побољшања. Што се тиче подстицања развоја компетенција наставника, не постоји план развоја наставног кадра, али наставници имају пуну подршку факултета да се усавршавају, као што су постдокторска усавршавања Марија Кири и Фулбрајт или размене наставног особља у оквиру КА103+ и КА107+ Еразмус програма. Такође, факултет подстиче и финансијски подржава учешће младих истраживача на међународним конференцијама које организују репрезентативна међународна струковна удружења. Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима. Издавачка делатност Факултета и проширење сарадње с водећим издавачким кућама као и стварање услова за формирање библиотечко-информационог центра важан су део општих оквира који стварају услове за развој академског и истраживачког језгра куће. Факултет самостално и у суиздаваштву, објављује књиге, углавном наставника и сарадника Факултета, као и научне часописе: Годишњак ФПН, Политичке перспективе (регионални часопис за политичка истраживања, у сарадњи са Факултетом политичких знаности из Загреба), Политички живот“, ЦМ – Комуникација и медији, Генеро, Journal of Regional Security, Студентски годишњак. Посебан сегмент који доприноси квалитету научноистраживачког и стручног рада је област међународне сарадње Факултета политичких наука. Интензивна сарадња са домаћим и међународним организацијама и образовним институцијама један је од приоритета Факултета политичких наука. Неговање регионалне и међународне сарадње и успостављање

редовних веза са иностраним институцијама, рад на заједничким истраживачким пројектима, размена наставника, сарадника и студената ФПН, учешће на научним и стручним скуповима у иностранству и други облици међууниверзитетске сарадње представљају основу за укупно унапређивање наставног и истраживачког рада на ФПН. Факултет је уложио значајне напоре како би смањιο заостајање за савременим светским трендовима у политичким наукама, а резултати ових напора огледају се у постепеном приближавању наставних и истраживачких програма ФПН савременим стандардима у Европи и свету. Разни облици међууниверзитетске и међународне сарадње представљају основу за укупно унапређивање наставног и истраживачког рада на ФПН.

Факултет политичких наука осигурао је да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар. Институција врши редовну процену квалитета наставника и сарадника који учествују у настави, али не и своје политике и процедуре везане за запошљавање и избор наставног кадра (као ни за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра, између осталог). Факултет не поседује програм развоја кадра, мада појединачни захтеви наставника за стручним усавршавањем готово увек наилазе на подршку. Не постоји ни план развоја људских ресурса за академско, техничко и наставно особље, али подршку факултета имају сви који желе да се усаврше у професионалном смислу.

Факултет политичких наука примењује општу институционалну стратегију с обзиром на процедуре пријема и признавања образовања и поштује једнакост и равноправност студената по свим основама. Процедуре за пријем и оцењивање студената јасно су дефинисане, јавно објављене и непрестано се и доследно примењују на читавом факултету. Методе оцењивања су тако конципиране да на одговарајући начин процењују исходе учења и са пропозицијама оцењивања су сви упознати. Механизми за процену и контролу процедура оцењивања не постоје, а не постоје ни усвојене процедуре и мере у случају сувише ниске пролазности по предметима. Инфраструктура за студенте (простор за рекреацију, клуб, студентска служба, библиотека, консултације и др.) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Високошколска установа омогућује студентима одговарајући облик студентског организовања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. У складу са модернизацијом и реформом наставно-научног процеса, на факултету се одвија врло интензиван и развијен студентски живот који чине самоорганизовани студенти кроз Студентски парламент ФПНа и бројне студентске организације које делују на факултету, као и три студентска електронска медија: Студентски радио „Слушаоница 6“, Студентски лист „Политиколог“ и Студентска ТВ редакција „Јавна одбрана“. На Факултету политичких наука одвија се веома активан студентски живот који испуњавају бројне студентске организације својим догађајима. Током школске године студентске организације учествују у промоцији и процесу уписивања студената на факултет, организују бројне акције и догађаје као што су трибине, гостовања или хуманитарне акције. Тренутно на Факултету политичких наука делују следеће организације: Европски студентски форум, Тимска иницијатива младих, Студентска унија Факултета политичких наука, Српски политички форум, Дебатни клуб, Клуб студената Факултета политичких наука, Унија студената социјалног рада. Према резултатима из упитника, 52,6% студената сматра да факултет углавном омогућава студентско организовање, док 19,3% сматра да факултет у потпуности омогућава организовање. Са друге стране, 11,3% студената сматра да факултет не ради довољно по овом питању.

У сврху праћења квалитета уџбеника, литературе и информатичких ресурса Факултет је донео и почео да спроводи одговарајућа подзаконска акта: Правилник о наставној литератури Факултета. Издавачка делатност Факултета и проширење сарадње с

водећим издавачким кућама као и стварање услова за формирање библиотечно-информационог центра важан су део општих оквира који стварају услове за развој академског и истраживачког језгра куће. Факултет је самостално и у суиздаваштву, објавио велики број књига и зборника радова, углавном наставника и сарадника Факултета, а објављена су и 22 броја часописа Факултета Годишњак ФПН, 19 бројева часописа Политички живот, 27 бројева регионалног часописа Политичке перспективе, 47 бројева часописа ЦМ – Комуникација и медији, 18 бројева часописа Journal of Regional Security, 24 броја часописа Генеро.

Факултет политичких наука обезбедио је значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета ове високошколске установе, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о њеном квалитету.

Факултет политичких наука обезбеђује улогу студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, студентских организација и студентских представника у телима факултета. Комуникација управе са студентским организацијама је на добром нивоу. Постоји аутономија деловања организација и помоћ од стране управе факултета приликом реализације једног броја акција и пројеката (уступање просторија за семинаре и трибине, штампање и копирање промотивног материјала, давање Интернет домена свим организацијама за презентацију на сајту факултета, додељене су канцеларије организацијама са пратећом опремом итд.). Факултет преко студентских представника предочава Студентском парламенту стратегију развоја и друге факултетске акте.

Студенти су преко својих представника активно укључени у процесу перманентног осмишљавања, реализацију развоја и евалуацију студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Факултет преко Комисије обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података. Приликом израде овог извештаја све стручне службе, управа, запослени и студенти, уско сарађују са Комисијом у достављању неопходних података за израду Извештаја. Факултет константно врши осавремењивање садржаја наставних програма и њихове упоредивости са програмима одговарајућих страних високошколских установа.

Закључак:

Сва достављена документа потврђују редовно праћење квалитета студијског програма кроз периодичну спољашњу и унутрашњу проверу и Комисија је констатовала да се може дати позитивна оцена у погледу захтеваних параметара, али условно, кад се уради извештај о самовредновању студијских програма.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 7 (седам).

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- У наредном периоду Установа треба да успостави механизме праћења квалитета за студијски програм и да спроводи поступак самовредновања за сваки студијски програм.
- Податке о квалификацијама наставног особља и њиховим референцама учинити доступним јавности на сајту Факултета.
- Потребно је донети кадровски план.

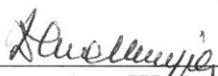
На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21, став 1, тачка 1 Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 10. 02. 2022. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00276/9/2021-03

Датум: 10. 02. 2022. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
БЕОГРАД

Пријемног	4. 4. 2022		
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	692/2	1	1

На основу члана 23, став 9, тачка 1 Закона о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 – др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 - др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију број 612-00-00276/8/2021-03 од 10. 02. 2022. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

Мастер академских студија (МАС) – Политичка аналитика – партије, избори, демократија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Факултет политичких наука**, са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, ПИБ: 101746499, Матични број: 07028121.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **Мастер академских студија (МАС) – Политичка аналитика – партије, избори, демократија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Политичких наука, за упис **25 (двадесет пет) студената** у прву годину у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

J. Kocovic
Проф. др Јелена Кочовић

